

Legea Privind Inspectoratul de Stat al Muncii

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Inspectoratul de Stat al Muncii

(1) Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale și are sediu în municipiul Chișinău.

(2) Inspectoratul de Stat al Muncii exercită control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale denumite în continuare angajatori.

(21) Controlul de stat prevăzut la alin. (2) exercitat asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

(22) Inspectoratul de Stat al Muncii exercită controlul de stat asupra activității agenților private și a intermediarilor nelicențiați care realizează activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova în condițiile prevăzute de Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj și de alte acte normative.

(3) Inspectoratul de Stat al Muncii are personalitate juridică și funcționează în baza unui regulament aprobat de Guvern.

(4) În subordinea Inspectoratului de Stat al Muncii se află inspecțiile teritoriale de muncă, fără personalitate juridică, funcționând în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea.

(5) Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Administrația Națională a Penitenciarelor și Centrul Național Anticorupție organizează activități de inspecție în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă prin serviciile lor de specialitate, care au competență numai pentru structurile din subordine.

Articolul 2. Prioritatea tratatelor internaționale

Prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte au prioritate în raport cu normele prezentei legi.

Capitolul II. OBIECTIVELE ȘI ATRIBUȚIILE INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII

Articolul 3. Obiectivele

Obiectivele Inspectoratului de Stat al Muncii sînt următoarele :

- a) asigurarea aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor;
- b) difuzarea informațiilor despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii, securității și sănătății în muncă.
- c) informarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă.

Articolul 4. Atribuțiile

(1) În îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art.3, Inspectoratul de Stat al Muncii are următoarele atribuții:

- a) controlează respectarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă;
 - b) cercetează, în modul stabilit de Guvern, accidente de muncă;
 - c) oferă, la solicitare, asistență metodologică în procesul de pregătire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților, precum și a altor persoane interesate în aplicarea legislației în domeniul relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
 - d) acordă, la solicitare, consultanță gratuită angajatorilor și salariaților pe domeniul de competență;
 - e) exercită alte atribuții prevăzute de lege;
- l1) realizează supravegherea și controlul activității agențiilor private și a intermediarilor nelicențiați care desfășoară activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova.

(2) Inspectoratul de Stat al Muncii este în drept:

- a) să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice centrale și locale, de la persoane juridice și fizice informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale;
- b) să constate contravenții și să încheie procese-verbale conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Articolul 5. Colaborarea cu alte organe, instituții și organizații

Inspectoratul de Stat al Muncii, în realizarea obiectivelor sale, colaborează cu alte organe, instituții și organizații care desfășoară activități similare, cu patronatele și sindicatele. Modalitățile de colaborare se stabilesc de comunul acord al părților.

Capitolul III. ORGANIZAREA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII

Articolul 6. Structura organizatorică

Structura și numărul de salariați ai Inspectoratului de Stat al Muncii se stabilesc de către Guvern.

Articolul 7. Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii

(1) Inspectoratul de Stat al Muncii este condus de un director, numit în funcție de demnitate publică și eliberat din funcție de demnitate publică, în condițiile legii, de către Guvern, la propunerea ministrului.

(2) Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii, inclusiv al inspecțiilor teritoriale de muncă, se formează din inspectori de muncă și din alți specialiști, care, sînt funcționari publici, al căror statut le asigură precum și din personal auxiliar. În funcția de inspector de muncă se angajează persoane cu studii superioare în domeniul ingineriei și activități ingineresti, al dreptului sau al economiei.

(3) Încadrarea în Inspectoratul de Stat al Muncii se va face, în modul stabilit de legislație, numai pe baza aptitudinilor candidaților de a îndeplini sarcinile care le vor fi puse în seamă.

(4) Inspectorul de muncă este subordonat numai șefului ierarhic și, în exercițiul funcțiunii, se supune numai legii.

(5) Nu se admite nici un fel de amestec în activitatea inspectorilor de muncă ce le-ar impune exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor.

Capitolul IV. DREPTURI, OBLIGAȚII, RĂSPUNDERI

Articolul 8. Drepturile inspectorului de muncă

(1) În exercițiul funcțiunii, inspectorul de muncă, la prezentarea legitimației de serviciu, este în drept:

a) să pătrundă liber, la orice oră din zi sau din noapte, fără informarea prealabilă a angajatorului, în locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producție;

- b) să solicite și să primească de la angajator actele și informațiile necesare controlului;
- c) să solicite și să primească, în limitele competenței, declarații de la angajatori și salariați;
- d) să ceară lichidarea imediată sau într-un anumit termen a abaterilor constatate de la dispozițiile actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor.
- f) să solicite retragerea de către autoritățile administrației publice competente a autorizației (licenței) de activitate a angajatorului pentru neexecutarea intenționată a prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor legislației muncii, stabilită în urma controalelor repetate;
- g) să sesizeze organele de ocrotire a normelor de drept și organele de licențiere cu privire la depistarea încălcărilor legislației în domeniul migrației în scop de muncă, în special privind cazurile de trafic de ființe umane și de muncă forțată în străinătate, precum și practicarea nelicențiată a activității legate de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova.

(1-1) Suplimentar la cele prevăzute la alin.(1), inspectorul de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă, în cazul constatării unui pericol iminent de accidentare, este în drept să dispună sistarea funcționării (cu indicarea în procesul-verbal de control) a atelierelor, a halelor, a secțiilor, a altor subdiviziuni ale unității, sistarea exploatării clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și sistarea lucrărilor și a proceselor tehnologice, în modul prevăzut la art.29-1 alin.(3) din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Articolul 9. Obligațiile și răspunderea inspectorului de muncă

(1) Inspectorul de muncă este obligat:

- a) să se călăuzească în activitatea sa de legislație;
- b) să păstreze confidențialitate asupra sursei oricărei reclamații care semnalizează încălcarea dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă și să nu dezvăluie angajatorului faptul că respectivul control a fost efectuat în urma unei reclamații;
- c) să păstreze confidențialitate, conform legislației, asupra informațiilor care reprezintă secrete de stat sau secrete comerciale și care i-au devenit cunoscute în exercițiul funcțiunii;
- d) să fie obiectiv și imparțial, să nu se manifeste în calitate de mediator sau arbitru în soluționarea conflictelor de muncă;

e) să nu aibă nici un fel de interes, direct sau indirect, legat de angajatorii care se află sub incidența controlului său.

(2) Pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a atribuțiilor, inspectorul de muncă poartă răspundere în modul stabilit de legislație.

Articolul 9-1. Incompatibilități pentru inspectorul de muncă

(1) Inspectorului de muncă i se interzice să fondeze servicii externe private de protecție și prevenire, societăți comerciale care prestează servicii de consultanță pentru afaceri și management sau orice alte servicii conexe, precum și să activeze sau să aibă orice interes personal în cadrul acestora.

(2) Situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. (1) urmează să înceteze în termen de o lună de la data apariției acestora. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, inspectorul de muncă este destituit din funcție.

(3) Persoana care, în ultimii 5 ani, a fondat entități specificate la alin. (1), a activat sau a deținut orice interes personal în cadrul acestora nu poate activa în funcții de conducere sau de execuție în domeniul controlului privind respectarea legislației din domeniul muncii și securității și sănătății în muncă.

Articolul 10. Obligațiile angajatorului

Subiecții supuși controlului au următoarele obligații:

a) să asigure inspectorului de muncă acces liber, la orice oră din zi sau din noapte, la locurile de muncă, în încăperile de producție și de serviciu pentru efectuarea inspecției;

b) să prezinte documentele și să dea informațiile solicitate de inspectorul de muncă în timpul efectuării inspecției;

c) să asigure realizarea măsurilor stabilite de inspectorul de muncă în urma controlului.

Articolul 11. Răspunderi

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea prevăzută de lege .

(2) Constituie contravenție și se sancționează în condițiile legii:

a) împiedicarea, în orice mod, de către angajator a inspectorului de muncă de a-și exercita funcția în limitele drepturilor prevăzute la art.8;

b) refuzul angajatorului de a îndeplini, în termenele stabilite, măsurile obligatorii dispuse de inspectorul de muncă, în limitele drepturilor prevăzute la art.8.

(3) Măsurile luate de inspectorul de muncă pot fi contestate în modul stabilit de legislație.

Capitolul IV-1. MODUL, CONDIȚIILE DE EFECTUARE A CONTROLULUI DE STAT ÎN DOMENIUL MUNCII, SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Articolul 11-1. Modul de efectuare a controlului de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă

(1) Controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă reprezintă totalitatea acțiunilor organizate și realizate de Inspectoratul de Stat al Muncii sub formă de verificare, evaluare și/sau analiză la fața locului și/sau prin solicitare directă de la angajatori prin poștă, inclusiv prin poșta electronică, sau prin telefon de a prezenta documentația și alte informații pe care aceștia, în virtutea legii, sunt obligați să le posede.

(2) Controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se efectuează conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(3) Controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă are următoarele scopuri:

a) verificarea modului în care angajatorii respectă actele normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă;

b) verificarea modului în care agențiile private care desfășoară activitate legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova respectă actele normative din domeniul migrației în scop de muncă;

c) acordarea ajutorului consultativ și metodologic angajatorului și agențiilor private care desfășoară activitate legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova în identificarea căilor de aplicare eficientă a legislației și de prevenire a încălcărilor, a căilor de lichidare a încălcărilor în cazul constatării acestora, precum și a căilor de conformare la prevederile legale.

(4) Controlul asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se realizează prin control planificat sau prin control inopinat.

(5) Controlul planificat se efectuează în conformitate cu Planul anual al controalelor, elaborat și înregistrat conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra

activității de întreprinzător.

(6) Planul anual al controalelor se întocmește de către Inspectoratul de Stat al Muncii în baza metodologiei de planificare a controalelor, aprobată de Guvern, și se înregistrează în Registrul de stat al controalelor până la data de 1 decembrie a anului precedent anului calendaristic la care se referă planul controalelor. La elaborarea planului anual al controalelor se ia în considerare Programul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat de directorul Inspectoratului de Stat al Muncii după coordonarea cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(7) Controlul inopinat reprezintă controlul exercitat în afara planului anual al controalelor și se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Articolul 11-2. Condițiile de efectuare a controlului de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă

(1) Controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se efectuează în baza listelor de verificare, aprobate conform rigorilor stabilite de Guvern.

(2) Controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se efectuează în temeiul delegației de control emise de directorul Inspectoratului de Stat al Muncii.

(3) Inspectorul de muncă poate solicita angajatorului sau, în lipsa acestuia, persoanei care îl înlocuiește să-i acorde sprijin, asigurând:

a) numirea unei persoane responsabile de prezentarea documentelor necesare controlului, de asistarea și însoțirea inspectorului, pe durata efectuării controlului, la locurile de muncă, în încăperile de serviciu, de producție și auxiliare;

b) punerea la dispoziție a unei încăperi de serviciu, a mijloacelor de comunicație, a transportului în limita spațiului unității supuse controlului.

(4) Pe durata efectuării controlului, inspectorul de muncă se protejează de pericolele cu caracter general prin aplicarea măsurilor dispuse de Inspectoratul de Stat al Muncii și cu echipamente individuale de protecție, oferite de Inspectoratul de Stat al Muncii. În caz de necesitate, cere angajatorului să-i acorde echipament individual de protecție și de lucru, adecvat riscurilor specifice unității la care poate fi expus în procesul controlului.

Articolul 11-5. Constatarea prin metode și surse indirecte a achitării salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă

(1) La verificarea respectării interdicțiilor legale de achitare a salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă, pentru stabilirea faptului achitării salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă, inspectorul de muncă aplică metode și surse indirecte în baza următorilor indicatori:

- a) salariul mediu în întreprindere pentru salariați cu activitate similară, cu excepția salariilor managementului de top;
- b) salariul mediu pe sector pentru salariați cu activitate similară sau salariul specificat în convenția colectivă la nivel de ramură și/sau contractul colectiv de muncă aplicabile;
- c) informații obținute în urma schimbului de date cu autoritățile publice;
- d) alte informații stabilite de Guvern.

(2) Inspectoratul de Stat al Muncii sesizează Serviciul Fiscal de Stat imediat, dar nu mai târziu de 10 zile de la data constatării faptelor menționate, pentru întreprinderea măsurilor de conformare benevolă sau forțată.

Capitolul V. ASIGURAREA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII. RAPOARTELE

Articolul 12. Asigurarea

(1) Inspectoratul de Stat al Muncii este finanțată de la bugetul de stat.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale vor asigura Inspectoratul de Stat al Muncii cu încăperi, mijloace de transport, de comunicare, birotică, tehnică de prelucrare automată a informațiilor, cu mobilier funcțional, cu alte dotări necesare realizării obiectivelor prevăzute la art. 3.

Articolul 13. Rapoartele

(1) Inspectoratul de Stat al Muncii, în termen de 6 luni de la expirarea anului de gestiune, elaborează și publică pe pagina sa web oficială și pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale raportul anual privind propria activitate.

(2) Raportul anual privind activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii se referă la:

- a) cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii;
- b) informațiile despre personalul Inspectoratului de Stat al Muncii;
- c) datele analitice privind angajatorii supuși controlului și numărul de salariați ai acestora, inclusiv numărul salariaților cu dizabilități;

- d) datele analitice ale controalelor efectuate;
- e) datele analitice privind încălcările legislației privind raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă depistate și ale sancțiunilor aplicate;
- f) statisticile accidentelor de muncă constatate și îmbolnăvirilor profesionale;
- g) alte aspecte ale activității în domeniul raporturilor de muncă, al securității și sănătății în muncă.

(3) Inspectoratul de Stat al Muncii, în termen de 3 luni de la data publicării raportului anual privind activitatea sa, va prezenta directorului general al Biroului Internațional al Muncii o copie de pe acest raport.

Capitolul VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 14. Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2002.

Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2002.

Articolul 15. Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării...

Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

va prezenta Parlamentului propuneri în vederea aducerii legislației în conformitate cu prezenta lege;

va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

va adopta acte normative care vor asigura executarea prezentei legi.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021